

Utdannings- og forskningsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 OSLO

Deres ref.:

Vår ref.: 200500412-7/RBJ/349

Dato: 25.02.2005

STRATEGIER FOR DIGITALE LÆRINGSRESSURSER - HØRINGSUTTALELSE FRA UNIVERSITETET I TROMSØ

Vi viser til brev fra departementet datert 6.01.05.

Universitetet i Tromsø er i hovedsak positiv til de mål departementet ønsker å oppnå gjennom dette strategiarbeidet, men inntrykket er likevel at forslag til strategier er for lite førende i forhold til å kunne representere klare og entydige prioriteringer på dette området. I tillegg til dette mer generelle synspunktet, vil vi knytte noen kommentarer spesifikt til forslag til strategi for universitets- og høgskolesektoren. Kommentarene nedenfor henviser til sidetall og punkter i det foreliggende strategidokumentet.

Dagens situasjon, side 4, 1. prikkpunkt:

Studentenes digitale kompetanse bør ikke overvurderes. Det er i dag klare forskjeller mellom fagområdene når det gjelder generell kompetanse, og digital kompetanse i betydningen informasjonskompetanse er i liten grad til stede. Dette er en betydelig utfordring i arbeidet med å utvikle og gjøre bruk av digitale læringsressurser i utdanningen.

Kultur for deling, side 5

Det er et paradoks at vitenskaplig materiale som blir produsert ved universitetene og publisert i vitenskapelige tidsskrifter, må kjøpes tilbake av institusjonene, gjennom svært dyre abonnement, for at materialet skal kunne benyttes i undervisning og videre til forskning. En slik modell er det departementet bygger opp under gjennom sin vektlegging av tradisjonelle publiseringskanaler som grunnlag for forskningsandelen av institusjonsfinansieringen. En helhetlig kultur for deling forutsetter en langt mer aktiv holdning til og forståelse for den verdien som ligger i publisering gjennom åpne institusjonsarkiv og tidsskrifter med åpen tilgang (open-access).

Fagdidaktiske digitale læringsressurser, side 7, 3. avsnitt

Det blir i utredningen gitt uttrykk for at utviklingen av digitale læringsressurser er blitt redusert. Samtidig som bruk av læringsplattformer har tatt seg opp og bruken av bibliotekressurser øker, kan dette se ut som en motsetning. Utvalgets konklusjon kan kanskje forklares med at utvalget har en for snever forståelse av hva studenter og lærere definerer som digitale læringsressurser. Med innføring av nye undervisningsformer ligger det godt til rette for å integrere digitalt materiale som tidsskriftsartikler, fagspesifikke databaser og elektroniske bøker fra bibliotekene i studieoppleggene.

UNIVERSITETSDIREKTØREN

Forsknings- og studieavdelinga

Universitetet i Tromsø, No-9037 Tromsø, tlf 77 64 40 00, e-post postmottak@uit.no, <http://uit.no>
nestleder Rigmor Bjørkli, tlf 77 64 49 59, faks 77 64 49 00, e-post rigmor.bjorkli@adm.uit.no

Tilsvarende kan en tenke seg at mastergradsoppgaver, prosjektoppgaver og annet materiale fra undervisningen kan utgjøre ressurser som andre undervisningsopplegg og andre emner kan bygge på. Dette er i tilfelle mer en pedagogisk utfordring, enn en teknisk utfordring, i og med at et institusjonsarkiv kan imøtekomme et slikt behov.

Digitale kunnskapskilder side 8

Det norske digitale bibliotek *kan* representere en mulighet for nasjonale lisenser til sentrale kunnskapskilder. Det er derfor av stor betydning at dette arbeidet støttes opp av departementet. Ikke minst gjelder dette mulighet for tilgang til slike ressurser etter avsluttet utdanning. I dag er denne tilgangen begrenset til institusjonenes studenter og ansatte. (Se tiltak 1.2, side 11).

Arbeidet med åpne institusjonelle arkiv er et virkemiddel for i større grad å kunne gjøre materiale fritt tilgjengelig for alle. Dette er en internasjonal trend som vil kreve aktiv oppfølging på alle plan dersom dette skal lykkes. Fra tilrettelegging på institusjonen, slik at materialet faktisk blir samlet og tilgjengeliggjort i det institusjonelle vitenarkivet, til en finansieringsmodell for institusjonen som også tar hensyn til og stimulerer til publisering i åpne publiseringskanaler.

Det grunnleggende innenfor digital kompetanse, dersom den skal gi læring, er å opparbeide seg ferdighet i informasjonskompetanse, som omtalt nederst på side 8 i utredningen. Dette er den basiskompetansen som må være til stede for at studentene skal kunne gjøre seg nytte av både fagdidaktiske, men også andre digitale kunnskapsressurser. Her besitter bibliotekene en kompetanse som i større grad må trekkes inn i undervisningen på alle nivåer. Vi viser til tiltak 1.3, side 11.

Punkt 4.6 på side 15 er et svært sentralt punkt for å sikre god og stabil tilgang til digitale kunnskapskilder. Generelt har disse kunnskapskildene en prisøkning på rundt 10 % per år, langt over det institusjonene ser seg i stand til å tilføre bibliotekene. Med merverdiavgift i tillegg, medfører dette til en reduksjon i tilbudet av kunnskapskilder generelt og virker mot et ønske om å øke omfanget og tilgangen til digitale kilder.

Vennlig hilsen

Jan Larsen
universitetsdirektør

Eirik Liland
forsknings- og studiedirektør